

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Кзз 1557/2024
21.11.2024. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Светлана Томић Јокић, председника већа, Бојане Пауновић, Дијане Јанковић, Мирољуба Томића и Татјане Вуковић, чланова већа, са саветником Врховног суда Немањом Симићевићем, као записничарем, у кривичном предмету окривљеног АА, због кривичног дела примање мита из члана 367. став 1. Кривичног законика, одлучујући о захтеву за заштиту законитости браниоца окривљеног АА–адвоката Момчила Ковачевића, поднетом против правноснажних пресуда Вишег суда у Нишу – Посебно одељење за сузбијање корупције КПо4 бр.83/23 од 22.04.2024. године и Апелационог суда у Нишу Кж1 бр.457/24 од 14.08.2024. године, у седници већа одржаној дана 21.11.2024. године, једногласно је донео:

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснован, захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА–адвоката Момчила Ковачевића, поднет против правноснажних пресуда Вишег суда у Нишу – Посебно одељење за сузбијање корупције КПо4 бр.83/23 од 22.04.2024. године и Апелационог суда у Нишу Кж1 бр.457/24 од 14.08.2024. године.

Образложење

Пресудом Вишег суда у Нишу – Посебно одељење за сузбијање корупције КПо4 бр.83/23 од 22.04.2024. године окривљени АА је оглашен кривим да је извршио кривично дело примање мита из члана 367. став 1. КЗ и осуђен на казну затвора у трајању од 6 месеци.

Истом пресудом од окривљеног АА је одузета имовинска корист-примљени поклон у износу од 3.000,00 динара и то тако што је исти дужан да наведени новчани износ уплати у року од 15 дана по правноснажности пресуде у корист буџета Републике Србије. Окривљени је обавезан да на име трошкова кривичног поступка Вишем јавном тужилаштву у Нишу-Посебно одељење за сузбијање корупције плати износ од 93.750,00 динара, као и да суду на име паушала плати износ од 12.000,00 динара, док ће о трошковима кривичног поступка за пуномоћника малолетног оштећеног ББ, насталих пред Вишим судом у Нишу- Посебно одељење за сузбијање корупције, бити одлучено посебним решењем.

Пресудом Апелационог суда у Нишу Кж1 бр.457/24 од 14.08.2024. године усвојена је жалба Вишег јавног тужилаштва у Нишу – Посебно одељење за сузбијање корупције, па је преиначена пресуда Вишег суда у Нишу – Посебно одељење за сузбијање корупције КПо4 бр. 83/23 од 22.04.2024. године и то само у делу одлуке о казни, на тај начин што је окривљени АА за учињено кривично дело примање мита из члана 367. став 1. КЗ, за које је оглашен кривим првостепеном пресудом, осуђен на казну затвора у трајању од 2 године, док је жалба бранилаца окривљеног АА одбијена као неоснована, а побијана пресуда је у непреиначеном делу потврђена.

Против наведених правоснажних пресуда захтев за заштиту законитости је поднео бранилац окривљеног АА–адвокат Момчило Ковачевић, због повреде закона из члана 439. тачка 1), 2) и 3) ЗКП, са предлогом да Врховни суд усвоји поднети захтев као основан и преиначи побијане пресуде тако што ће окривљеног ослободити оптужбе или изрећи блажу кривичну санкцију, условну осуду или кућни затвор због кривичног дела злоупотреба службеног положаја из члана 359. КЗ или да укине наведене пресуде и списе предмета врати на поновно одлучивање.

Врховни суд је доставио примерак захтева за заштиту законитости Врховном јавном тужилаштву, сходно одредби члана 488. став 1. ЗКП и, у седници већа коју је одржао без обавештења јавног тужиоца Врховног јавног тужилаштва и браниоца окривљеног, сматрајући да њихово присуство није од значаја за доношење одлуке (члан 488. став 2. ЗКП), размотрио списе предмета, са правоснажним пресудама против којих је захтев за заштиту законитости поднет, па је након оцене навода у захтеву, нашао:

Захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА–адвоката Момчила Ковачевића је неоснован у односу на повреду закона из члана 439. тачка 1) и 2) ЗКП.

Указујући на повреду закона из члана 439. тачка 1. ЗКП, бранилац окривљеног АА–адвокат Момчило Ковачевић у захтеву за заштиту законитости истиче да се у радњама окривљеног не стичу битни елементи кривичног дела примање мита из члана 367. став 1. КЗ. Бранилац свој став образлаже тиме да окривљени није имао овлашћење, ни дужност предузимања радњи из надлежности саобраћајне полиције, већ је критичном приликом поступао као припадник интервентне јединице по налогу старешине за интервенцију због пријављеног насиља у породици, па није ни могао да не изврши службену радњу коју би морао да изврши и да не документује и процесуира малолетно лице као учиниоца прекршаја, јер је то делатност саобраћајне полиције. Бранилац је још истакао да током поступка није пронађен новац који би егзистирао као још један битан елемент предметног кривичног дела, па би се у конкретном случају евентуално могло радити о кривичном делу злоупотреба службеног положаја из члана 359. став 1. КЗ, јер окривљени није обезбедио возило и лице и обавестио дежурну службу саобраћајне полиције и чекао док не дођу или се пак може радити о постојању дисциплинске одговорности, чиме бранилац указује и на повреду закона из члана 439. тачка 2. КЗ.

Одредбом члана 367. став 1. КЗ је прописано да службено лице које непосредно или посредно захтева да прими поклон или другу корист или који је примио обећање поклона или друге користи за себе или другог да у оквиру свог службеног овлашћења

или у вези са својим службеним овлашћењем изврши службену радњу коју не би смело извршити или да не изврши службену радњу коју би морало извршити, казниће се затвором од 2 до 12 година.

Одредбом члана 41. став 1. Закона о полицији је прописано да је полицијски службеник дужан да непосредном руководиоцу у писаном облику доставља сазнања до којих је дошао обављањем полицијских послова, применом полицијских мера и радњи, полицијских овлашћења или на други начин, док је чланом 42. истог закона прописано да су полицијски службеници у статусу овлашћених службених лица дужни да обављају полицијске послове и примењују полицијска овлашћења чак и ван радног времена.

Одредбом члана 5. став 2. Правилника о начину вршења контроле и непосредног регулисања саобраћаја на путевима и вођењу обавезних евиденција о примени посебних мера и овлашћења је прописана обавеза да полицијски службеник по уоченом саобраћајном прекршају односно другом деликту предузима активности на документовању и процесуирању учиниоца прекршаја или деликта.

Исти наводи захтева били су истакнути у жалби браниоца окривљеног АА–адвоката Момчила Ковачевића, те су били предмет разматрања Апелационог суда у Нишу, који је у овом кривичном поступку поступао у другом степену по жалбама изјављеним против првостепене пресуде Вишег суда у Нишу – Посебно одељење за сузбијање корупције КПо4 бр.83/23 од 22.04.2024. године. Апелациони суд у Нишу, као другостепени, је ове наводе оценио неоснованим и о томе на страни 4, став 1 своје одлуке Кж1 бр.457/24 од 14.08.2024. године изнео јасне и довољне разлоге, а које Врховни суд у свему прихвата као правилне, те у смислу одредбе члана 491. став 2. ЗКП, на те разлоге и упућује.

И по оцени Врховног суда, окривљени је у конкретном случају поступао у оквиру свог службеног овлашћења, јер је поступао у својству службеног лица, био је на дужности и обављао делатност по налогу за извршење службеног задатка, у својству вође интервентне патроле, те је је критичном приликом зауставио возило и затражио документа од малолетног ББ и том приликом утврдио постојање саобраћајних прекршаја, односно да је возач био малолетан и да нема положени возачки испит, па је поступио супротно одредби члана 41. Закона о полицији и члана 5. став 2. Правилника о начину вршења контроле и непосредног регулисања саобраћаја на путевима и вођењу обавезних евиденција о примени посебних мера и овлашћења, јер о наведеним прекршајима није обавестио непосредног руководиоца и није предузео радњу на документовању и процесуирању учиниоца прекршаја. Притом, окривљеном оптужним актом није стављено на терет да није издао прекршајни налог и искључио из саобраћаја сведока ББ, што спада у надлежност саобраћајне полиције, већ да није непосредном руководиоцу у писаном облику доставио сазнања до којих је дошао обављањем полицијских послова, па је Врховни суд наводе браниоца окривљеног изнете у захтеву за заштиту законитости да у конкретном случају нису остварени елементи кривичног дела из члана 367. став 1. КЗ, јер службено овлашћење окривљеног није писање казни за саобраћајни прекршај, оценио као неосноване.

Дакле, у конкретном случају, у изреци побијане пресуде Вишег суда у Нишу – Посебно одељење за сузбијање корупције КПо4 бр.83/23 од 22.04.2024. године је наведено да је окривљени на описани начин као службено лице – полицијски службеник ПУ ... – ПИ ..., приликом обављања послова патролне делатности вође интервентне патроле ПИ ... примио поклон од оштећеног малолетног ББ у износу од 3.000,00 динара да у оквиру свог службеног овлашћења не изврши службену радњу коју би морао извршити поступивши супротно одредбама члана 5. став 2. Правилника о начину вршења контроле и непосредног регулисања саобраћаја на путевима и вођењу обавезних евиденција о примени посебних мера и овлашћења и поступајући супротно одредби члана 41. став 1. Закона о полицији, у урачунљивом стању, при чему је био свестан свог дела, свестан да је исто забрањено и чије извршење је хтео, па су на тај начин у изреци пресуде наведени сви објективни и субјективни елементи кривичног дела примање мита из члана 367. став 1. КЗ, за које је окривљени правноснажно оглашен кривим. Стога су наводи изложени у захтеву за заштиту законитости браниоца окривљеног којима се истиче да опис радњи извршења дела не садржи све елементе предметног кривичног дела и да се у конкретном случају евентуално може радити о кривичном делу из члана 359. став 1. КЗ, односно да је побијаним пресудама учињена повреда кривичног закона из члана 439. тачка 1. и 2. ЗКП, оцењени неоснованим.

Бранилац окривљеног у поднетом захтеву опредељује и повреду закона из члана 439. тачка 3. ЗКП, која представља законом дозвољен разлог за подношење захтева за заштиту законитости. Међутим, наведену повреду бранилац образлаже наводећи да постоји повреда закона у делу одлуке о кривичној санкцији јер је у конкретном случају другостепени суд изрекао престогу казну, посебно имајући у виду да окривљени није признао извршење кривичног дела и да самим тим не може изразити кајање због учињеног, па на овај начин бранилац окривљеног суштински указује на повреду закона из члана 441. став 1. ЗКП.

Бранилац окривљеног у осталом делу захтева још истиче да је изрека пресуде нејасна из разлога што је у истој наведено да је окривљени примио поклон од малолетног оштећеног ББ у износу од 3.000,00 динара да у оквиру свог овлашћења не изврши радњу коју би морао извршити, а да се у наставку изреке пресуде описује саобраћајни прекршај и бланкетна норма за исти, на који начин бранилац суштински указује на повреду закона из члана 438. став 1. тачка 11. ЗКП.

У осталом делу захтева за заштиту законитости бранилац окривљеног оспорава утврђено чињенично стање у правноснажним одлукама и указује на погрешну оцену доказа од стране нижестепених судова, давањем сопствене оцене изведених доказа, тако што наводи да је оптужни акт заснован на лажном исказу малолетног окривљеног а да у прилог наведеном говори то да је малолетни ББ током поступка више пута мењао и допуњавао свој исказ, који је нелогичан и у супротности са осталим изведеним доказима, као и да тужилаштво и суд нису довољно анализирали изведене доказе и нису узели у обзир исказ окривљеног и сведока ВВ. На овај начин бранилац окривљеног указује на повреду закона из члана 440. ЗКП.

Како повреде одредби чланова 440., 441. став 1. и 438. став 1. тачка 11. ЗКП не представљају законске разлоге због којих је, у смислу одредбе члана 485. став 4. ЗКП,

дозвољено подношење захтева за заштиту законитости окривљеном и његовом браниоцу, то се овај суд у оцену ових повреда није упуштао.

Са свега изложеног, а на основу одредбе члана 491. ЗКП, донета је одлука као у изреци ове пресуде.

Записничар-саветник,
Немања Симићевић, с.р.

Председник већа-судија,
Светлана Томић Јокић, с.р.

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић